

Uzavření smlouvy mezi SSSR a NSR vyvolalo leckde v zahraničí a dokonce i mezi našimi občany iluze o zásadním obratu v západoněmecké zahraniční politice. Je tomu skutečně tak? Jestliže ano, změna zahraničně politického kursu by se musela odrazit i ve vojenské politice NSR. Dochází však k nějakým změnám? Jaká je vojenská politika západního Německa na začátku sedmdesátých let a jaké jsou její perspektivy?

V tomto článku chci odpovědět na některé otázky této problematiky, pro nás tak nesmírně významné a aktuální. Ve svých informacích a vývodech se budu ponejvíce opírat o dvě významné oficiální publikace, vydané nedávno v NSR: o knihu nynějšího západoněmeckého ministra obrany a významného sociálně demokratického politika Helmuta Schmidta „Strategie rovnováhy“<sup>1)</sup> a o „Bílou knihu 1970“<sup>2)</sup>.

### Zahraniční politika Brandtovy vlády a smlouva mezi SSSR a NSR

Předesláním, že strategický cíl politiky NSR jako jednoho z nejsilnějších imperialistických států zůstává beze změny: zastavit rozmach socialismu ve světě, zejména v Evropě, přispívat k jeho oslabování až ke konečné likvidaci a obnovit postupně v evropských socialistických zemích společenské zřízení kapitalistického typu. Vystřídáním vlády křesťansko-demokratické či koaliční vládou složenou převážně či výhradně ze sociálních demokratů se pranic nemění třídní složení západoněmecké společnosti, rozhodující úloha monopolů a finančního kapitálu. Také tato vláda slouží západoněmeckým imperialistickým cílům a pokud postihujeme změny v její politice, jde pouze o změny v taktice, jak stejných cílů dosáhnout.

Knihy Helmuta Schmidta „Strategie rovnováhy“ ukazuje velmi dobře, z jakých úvah vychází taktická linie současné zahraniční politiky NSR.

Základní realitu situace v Evropě vidí Schmidt (a je to zřejmě názor blízký oficiálním představám vedením SPD) v mocenské rovnováze protichůdných bloků. Podle Schmidta zásadní rozpory zájmů a ideologií mezi oběma uskupeními

<sup>1)</sup> Helmut Schmidt, Strategie des Gleichgewichts, Seewald Verlag Stuttgart, 1969

<sup>2)</sup> Weissbuch 1970 zur Sicherheit der Bundesrepublik Deutschland und zur Lage der Bundeswehr, Bonn, 1970

sice trvají, avšak místo dřívější nesmířitelné konfrontace došlo ke vztahu rivality, který nevylučuje spolupráci v dílčích oblastech [zejména tam, kde je třeba zabránit eskalaci ve vzájemné střetnutí]. Obě strany chtějí zabránit jaderné válce. Vyhnout se válce předpokládá všemožně posilovat mocenskou rovnováhu. Strategie rovnováhy směřuje k zachování statu quo; kdo by chtěl změnit status quo, narušoval by tím rovnováhu.

Německou otázku je třeba podle Schmidtova názoru posuzovat ze zřetelů na epochu jaderné rovnováhy velmocí. Rozdělení Evropy, rozdělení Německa je podle Schmidta na jedné straně důsledkem mír udržující strategie rovnováhy obou velmocí, na druhé straně však zůstává stálým zdrojem napětí a nebezpečí pokusu a násilnou změnu. Němci se potácejí sem a tam mezi snahou zachovat a mezi úsilím změnit status quo.

Podle Schmidtova názoru je účelné uznat a zachovávat současný stav, přispívat ze strany NSR k mocenské rovnováze v Evropě a zároveň hledat cesty, jak vztahy v Evropě měnit a vytvářet podmínky ke splnění západoněmeckých strategických cílů. To má být východiskem zahraniční politiky NSR, která má být pružnější než doposud, má mít odvalu respektovat reálnou situaci (např. i to, že ani žádný ze západních spojenců nemá valný zájem na sjednocení Německa a na vytvoření téměř osmdesátimilionového státu), má se snažit získat větší nezávislost na západních mocnostech a dosáhnout většího manévrovacího prostoru v evropské politice. Má být připravena i na kompromisy se socialistickými státy.

Oporou při uplatňování pružné zahraniční politiky musí být uchování vojenské síly NSR jako integrované součásti vojenské síly NATO, která by měla být v rovnováze se silami států Varšavské smlouvy. Schmidt uzavírá své vývody tím, že z politických i vojenských důvodů zůstává mimo pochyby zachování atlantické aliance, členství NSR v NATO a americká přítomnost v Evropě.

Nový přístup k politické situaci v Evropě se začal projevovat v západoněmecké zahraniční politice částečně již v druhé polovině šedesátých let, kdy se stala sociálně demokratická strana členem vládní koalice, v daleko výraznější podobě však koncem šedesátých a začátkem sedmdesátých let. Nejmarkantnějším projevem toho je právě smlouva, kterou uzavřela západoněmecká vláda s vládou SSSR.

Smlouvou se SSSR se západoněmecká vláda zavazuje respektovat vojenskopolitickou situaci vzniklou jako důsledek 2. světové války, zřídka se násilí ke změně statu quo, na druhé straně však deklaruje zachování všech dosavadních závazků k západním spojencům, k Severoatlantickému paktu. Smlouva tedy potvrzuje, že pokud jde o vojenskou politiku západoněmecké vlády, nedochází k žádným změnám. Naopak, vojenská politika jako součást celkové zahraniční politiky má účinně přispívat k realizaci zahraničně politických cílů NSR.

Jak jsem již zdůraznil, vojenská politika je důležitým prvkem celkové politiky NSR.

**Základní principy západoněmecké vojenské politiky jsou koaličnost, integrace, vojenskostrategická koncepce „pružné reakce“, výstavba spolkové armády na soudobé úrovni.**

### Koaličnost

Politických cílů — ať je bude prosazovat nevojenskými, či vojenskými prostředky, nebo kombinací obou — nemůže NSR dosáhnout jinak, než v součinnosti se spojenci NATO. Podle přesvědčení západoněmecké vlády je zájmem všech evropských kapitalistických států uplatňovat atlantickou vojenskou alianci a spojení s USA, neboť ani společné prostředky západní Evropy nestačí k dosažení vojenské rovnováhy s evropskými socialistickými státy. Vojenská přítomnost Spojených států amerických na evropském kontinentě je žádoucí pro účinnost a spolehlivost NATO.

Tyto názory vlády NSR vysvětlují její ochotu vyjít maximálně vstříc spojencům (zejména USA a VB) při jednáních o částečné úhradě pobytu spojeneckých vojsk na území západního Německa. „Bílá kniha“ zdůrazňuje jako jeden z principů koncepce obrany „mezinárodní smíšenou přítomnost“ ozbrojených sil na území NSR jako výraz nedělitelnosti aliance, aby potenciální protivník, tj. armády států Varšavské smlouvy, se od počátku případného ozbrojeného konfliktu střetly se všemi členskými armádami Severoatlantického paktu na válčišti.

Nynější západoněmecká vláda, stejně jako její předchůdkyně, trvá na maximálním rozšíření a prohloubení integrace koaličních sil. V míru jde o společnou strukturu velení s mnohanárodními velitelskými až do stupně skupin armád a taktických leteckých velitelství, o společné operační plánování a o pravidelnou součinnost v operační a bojové přípravě

štábů a vojsk. V případě války — a pokud jde o PVO částečně již v míru — je cílem integrace společné operační velení. Vzhledem ke stále rostoucímu vlivu západoněmeckých představitelů v integrovaných štábech NATO vidí vláda NSR v integraci účinný způsob, jak zvýšit svou celkovou váhu a upevnit postavení v západní koalici.

## Vojenskostrategická koncepce NSR

Politické vedení NSR a vojenské velení spolkové armády přijaly koaliční strategii „pružné reakce“; nemají však plně shodné názory se všemi spojenci na její realizaci.

Všeobecně Němci zastávají názor (na rozdíl od některých jiných členských států), že udržování vojenských sil NSR a NATO vcelku, jejich vojenské přípravy nemohou být určovány danou politickou situací, danými zámysly potenciálního protivníka, nýbrž jeho vojenskými možnostmi a schopnostmi. Mír je tím víc ohrožen a rozpoutání válečného konfliktu tím pravděpodobnější, čím větší je vojenská nerovnováha dvou stran, mezi nimiž existují politické rozpory.

Podle oficiálního západoněmeckého hodnocení je všeobecná jaderná válka v Evropě v současné době nepravděpodobná. Omezenou válku v Evropě za dnešní vojenskopolitické situace pokládají oficiální dokumenty NSR rovněž za málo pravděpodobnou, její možnost však nevylučují. Západoněmecká strategie přestala operovat s nevěrohodným, dříve však velmi používaným tvrzením o nebezpečí rozpoutání agrese velkého rozsahu či omezené války proti NATO ze strany socialistických států v kterýkoli okamžik. „Bílá kniha“ konstatuje, že „pravděpodobnost vojenského nebo polovojenského střetnutí v Evropě se mění podle politického vývoje“. Za stálou pokládá možnost politického nátlaku, který je podporován vojenskými prostředky. S touto politikou „deterentu“, uskutečňovanou imperialistickými mocnostmi v čele s USA, mají socialistické státy po druhé světové válce bohaté zkušenosti.

Způsob použití ozbrojených sil NSR má vycházet ze strategie „pružné reakce“, jejíž podstatou je používat ke splnění určitých vojenskopolitických úkolů jen odpovídající kvantita a kvalita ozbrojeného násilí. Ozbrojené síly NSR se připravují k vedení všech druhů válek — od

omezené konvenční, přes omezenou jadernou až po všeobecnou termonukleární válku. Zvláštní pozornost věnují možnostem a schopnostem vést na středoevropském válčisti omezenou válku bez používání jaderných zbraní. V této otázce dochází k rozpornému stanovisku západoněmeckého velení: na jedné straně by rádo v zájmu uchránění území NSR od velkých destrukcí co nejvíce oddálilo používání jaderných zbraní (což je i v souladu s požadavky USA), na druhé straně však s poukazováním na nepříznivý poměr sil konvenčních zbraní s armádami států Varšavské smlouvy, žádá používání taktických jaderných zbraní v konfliktu co nejdříve. V oficiálních vystoupeních a publikacích se zdůrazňuje spíše zásada zdrženlivosti v používání jaderných zbraní. Např. „Bílá kniha“ říká: „Vzhledem k jadernému vyzbrojení Varšavského paktu jsou jaderné zbraně v současné době prostředkem odstrašování. Jako prostředek obrany mohou být pro svůj esklachní a ničivý účinek zasazeny jen v krajním případě, a to ještě omezeně a výběrově...“

V rozporu s tímto tvrzením však známe ze závěrů operačních cvičení západoněmecké armády a vojsk NATO, že v omezené válce ve střední Evropě přikročovaly ozbrojené síly NATO k používání operačně taktických jaderných zbraní již druhý až čtvrtý den konfliktu.

Jedním z hlavních operačních principů vedení války na středoevropském válčisti, obsažených ve vojenské strategii NATO, je tzv. „přední strategie“. Tato zásada, která se stala již v r. 1963 oficiálním operačním požadavkem NATO, předpokládá už v prvních dnech eventuelní války přenést pozemní operace na území socialistických států. Západní Německo zdůvodňuje svůj eminentní zájem na zabezpečení všech vojenských předpokladů k realizaci „přední strategie“ vojensko-geografickými důvody. Území NSR je vel-

mi mělké: od východní po západní hranici je na nejširším úseku široké 480 km, na nejužším pouhých 225 km. Ve 100 km širokém pásmu západně hranic s NDR a ČSSR žije 17,3 miliónu obyvatel, ve 200 km širokém pásmu 41,8 miliónu lidí; 5,5 miliónu z nich je zaměstnáno v průmyslu,

což představuje 69 % všech zaměstnaných v západoněmeckém průmyslu. Těchto několik údajů přesvědčivě ilustruje omezenost, obtížnost a nebezpečnost vedení pohyblivých pozemních operací do hloubky území NSR a z toho vyplývající zájem na přední strategii“.

### Výstavba spolkové armády

Západoněmecká armáda je budována v souladu s požadavky a plány koalice NATO. Výstavbu ovlivňují především úkoly, které vyplývají ze strategie „pružné reakce“. Snahou západoněmeckého velení je, aby spolková armáda byla vysoce moderní, soudobá a aby svojí kvalitou se vyrovnala nebo i předčila ozbrojené síly ostatních členských států NATO. Hlavním omezením realizace všech požadavků a potřeb jsou stejně jako v jiných armádách finanční možnosti. Přes velkou ekonomickou sílu NSR nemůže západoněmecká vláda vyčlenit na vojenské výdaje tolik, kolik by bylo potřeba. Přesto však vojenský rozpočet není malý a každým rokem se zvyšuje. Tak např. v r. 1964 činily vojenské výdaje NSR 17,7 miliardy marek, v roce 1970 už 20,3 miliardy marek a pro r. 1973 jsou plánovány ve výši 22,1 miliardy marek.

K 1. 3. 1970 měla spolková armáda 467 191 vojáků — z toho v pozemním vojsku 326 674, ve vojenském letectvu 104 110 a ve vojenském námořnictvu 36 407 vojáků.

Z tohoto počtu bylo 28 222 důstojníků a generálů (23 042 z povolání a 5 180 v další službě), 124 571 poddůstojníků (31 218 z povolání a 93 353 v další službě) a 314 398 mužstva (81 575 dělesloužících a 232 823 základní služby). Z těchto čísel vyplývá, že asi polovinu početního stavu západoněmecké armády tvoří vojáci z povolání a v další službě a druhou polovinu tvoří vojáci základní služby.

K témuž datu spolková armáda zaměstnávala 171 068 občanských pracovníků.

Vedle toho má NSR asi 1,6 miliónu cvičených záložníků.

Pro spojenecká velitelství NATO jsou vyčleněny tyto síly:

- 12 divizí pozemního vojska, které mají v současné době 33 brigád a jsou uskupeny do 3 armádních sborů,

- 14 stíhacích bombardovacích letek, 8 průzkumných letek, 4 skupiny řízených střel PERSHING, síly PVO (4 stíhací letky, 24 baterií NIKE HERCULES, 36 baterií HAWK),

- několik desítek jednotek vojenského námořnictva.

Pod národním velením jsou síly teritoriální obrany, v době míru sice nepočetné, avšak neobyčejně významné svou funkcí — výcvik branců, přecvičování záložníků, zabezpečování mobilizačního rozvinutí.

Ozbrojené síly NSR se připravují k vedení různých druhů válek. Možné je jejich použití i k plnění vnitřních úkolů státu a jsou budovány také jako stimulační faktor v rámci „východní politiky“, kterou uskutečňuje Brandtova vláda.

Armáda se neustále zkvalitňuje na základě dodávek moderní bojové techniky, kterou vyrábějí stále ve větším rozsahu západoněmecké firmy. V současné době kryje západoněmecký zbrojní průmysl již minimálně 3/4 všech zakázek pro spolkovou armádu.

Výstavba armády probíhá na začátku sedmdesátých let uprostřed dalekosáhlé reformy, která se týká jak celkového branného systému, tak struktury a funkční náplně nejvyššího velení i všech tří složek ozbrojených sil NSR, především pozemního vojska.

Reforma branného systému má mimo jiné skončit s nespravedlností při povolávání branců, má zvýšit přitažlivost služby vojáků z povolání a dělesloužících vojáků a tím pomoci odstranit citelný nedostatek důstojníků a poddůstojníků. Má kromě toho i zásadní význam pro zvýšení ideologické úrovně armády. Výsledkem nového branného systému má být jak zvýšený zájem o vojenskou službu, tak i lepší poměr veřejnosti k armádě.

Pravomoc řídících orgánů spolkové armády byla změněna v tom smyslu, že generální inspektor odpovídá za celkovou koncepci a realizaci vojenské obrany, zatímco inspektoři ozbrojených složek se podílejí na celkové koncepci obrany a mají plnou odpovědnost za bojovou připravenost svých složek. Řídící štáb spolkové armády spolu s řídícími štáby ozbrojených složek dostávají tak charakter generálního štábu.

V **pozemním vojsku** byla zahájena přestavba řídících orgánů, reorganizace struktury vyšších svazků, dochází ke změnám v organizaci svazků a teritoriální obrany.

Došlo ke sloučení řídicích orgánů teritoriální obrany a pravidelného pozemního vojska. Velitelství teritoriální obrany bylo zrušeno a síly teritoriální obrany byly podřízeny inspektorátu pozemního vojska. To má jednak odstranit neefektivní duplicitu, jednak zabezpečit pod jedním velením výcvik branců, jejich zařazování do bojových jednotek, přecvičování záložníků, mobilizační rozvinování pozemního vojska.

Reorganizační změny v pozemním vojsku mají zvýšit bezpodstatného růstu počtů a výzbroje bojové možnosti této složky ozbrojených sil. Velení vychází z požadavků tzv. „přední strategie“ a z konkrétních představ o potřebách pozemních svazků na jednotlivých směrech středoevropského válčičtí. Posiluje se především uskupení prvního sledu na berlínském a lipském směru<sup>3)</sup> (3/4 tanků západoněmecké armády jsou uskupeny na těchto směrech) a vytvářejí se tak předpoklady k vedení překvapivých útočných operací spolu s ostatními armádami NATO. Je směšné, jestliže v konfrontaci s těmito fakty „Bílá kniha“ na četných místech chce dokazovat vyložené obranné uskupení ozbrojených sil NSR.

Další důležitou změnou v rámci pozemního vojska je výstavba třetí vzdušné výsadkové brigády u 1 vvd, takže v případě války můžeme počítat s přidělením po jedné brigádě každému sboru.

V souladu s operačními potřebami byly uskutečněny nebo se předpokládají reorganizace některých divizí, a to 10 md na 10 td, 12 md na 12 md, 2 a 4 md na 2 a 4 mod. Mají se budovat další sborové jednotky.<sup>4)</sup>

Významným rozhodnutím je odstupňované naplnění svazků a útvarů tak, aby byl co nejsilnější první operační sled. Bojové svazky a útvary byly posíleny a mají být udržovány na 85 % stavech (doposud 75 — 80 %), divizní útvary na 72 % a sborové útvary na 45 % válečných stavů.

Současně s reorganizací pozemního vojska probíhá výstavba sil teritoriální obrany. Ze šesti plánovaných velitelství domobrany byly dosud vybudovány tři. Hodnota velitelství a jednotek domobrany je v míru na úrovni motorizované brigády, za války až na úrovni divize. Za války by síly teritoriální obrany zodpovídaly — ze všestranné zabezpečení teritoria, aby svazky států NATO mohly být používány výhradně k operacím na frontě,

— za kádrové a materiální zabezpečení armády NSR,  
— za zdravotnické zabezpečení na teritoriu.

Tyto síly by tedy byly používány převážně k bojové činnosti na teritoriu, nevylučuje se však ani jejich zasazení k podpoře či k posílení pravidelných sil.

Důležitou součástí organizačních změn ve spolkové armádě je příprava co nejúčelnějšího a co neefektivnějšího mobilizačního systému. Podle „Bílé knihy 1970“ má být lépe sladěný systém povolávání s mobilizačním systémem. To má zabezpečit, aby záložníci prvních 10 let po skončení základní služby v případě mobilizace byly začleňováni opět do svých původních jednotek. Vzhledem k přebytku záložníků pro potřeby armády v případě války rozhodla spolková vláda zařazovat pro armádu záložní příslušníky mužstva jen do 35 let a záložní poddůstojníky jen do 45 let jejich věku. Se staršími záložníky se počítá jen pro civilní obranu.

Cílem modernizace vyzbrojování pozemního vojska je zvýšit pohyblivost a palebnou sílu vojsk. Západoněmecká armáda má ve výzbroji převážně tank LEOPARD (u 1 a 3. armádního sboru) a částečně tank M-48 (u 2. armádního sboru). Nejméně do poloviny sedmdesátých let bude pokračovat přezbrojování tankem LEOPARD nebo jeho modernizovanou obměnou LEOPARD 2. Dosavadní typy obrněných transportérů HS 30 a M 113 má nahradit postupně — nejprve u 1. a 3. armádního sboru — moderní transportér typu MARDER, jenž je velmi pohyblivý, umožňuje vést boj z vozidla i rychlé vysazení osádky k boji mimo vozidlo.

Ke zvýšení pohyblivosti se předpokládá od r. 1972 postupně zavádět do sborových leteckých praporů střední dopravní vrtulníky CH 53. Divizní letecké prapory se přezbrojují lehkými dopravními vrtulníky BELL UH-1D.

Palebnou sílu mechanizovaných i motorizovaných jednotek mají zvýšit dodávky samohybných minometů 120 mm na podvozku M 113. Do divizních dělostřeleckých pluků jsou zaváděny 36hlavňové rakety 110 mm.

Z prostředků jaderného napadení má pozemní vojsko ve výzbroji kanóny 175 mm, houfnice 155 a 203 mm, dělostřelecké rakety HONEST JOHN a řízené střely SERGEANT.

Výstavba vojenského letectva NSR se musela rovněž přizpůsobit požadavkům strategie „pružné reakce“. Dříve byl kladen jednoznačný důraz na jadernou kapacitu západoněmeckého letectva. Nová

<sup>3)</sup> Do složení 1 as byla včleněna 7 md od 3 as a byl vybudován sborový tankový pluk (120 tanků). Do složení 3 as byla včleněna 12 td od 2 as a buduje se sborový tankový pluk.

<sup>4)</sup> V tomto článku nelze pro nedostatek místa vypočítávat všechny konkrétní změny.

koncepce zdůrazňuje, vedle uchování schopností pro jadernou válku, zvýšení možnosti konvenční podpory pozemních vojsk, průzkumu a významu protivzdušné obrany. Proto také vojenské letectvo prochází reorganizací. Už v r. 1968 došlo k organizačním změnám až do stupně divize a k vytvoření velitelství dopravního letectva. Řídící štáb vojenského letectva a Správa letectva jsou v reorganizaci. Vytváří se Velitelství úderného letectva a PVO, kterému budou podřízeny všechny bojové letecké divize. Vedle toho bude vytvořeno Podpůrné letecké velitelství k zabezpečení všech materiálně technických potřeb. Ruší se velitelství JIH a SEVER.

Hlavním cílem organizace západoněmeckého vojenského letectva je vytvoření národních řídicích orgánů, jež by mohly zabezpečit za využití elektronkové techniky kvalitní řízení, jednotu operační a výcvikové složky, součinnosti taktického letectva s protivzdušnou obranou a další úkoly.

Výzbroj vojenského letectva NSR tvoří v současné době zejména bojové letouny F-104G, G-91, dopravní letouny NORATLAS a TRANSALL, protiletadlové řízené střely NIKE a HAWK. V sestavě vojenského letectva jsou i útvary operačních řízených střel PERSHING.

Pokud jde o perspektivní výzbroj západoněmeckého letectva, velení rozhodlo nepokoušet se krýt všechny budoucí úkoly

letectva jednotným typem letounu. Takové tendence k absolutizaci víceúčelové letecké techniky byly v západním Německu velmi živé.

Pro průzkum bylo v USA objednáno 88 letounů typu RF-4E PHANTOM.

Pro podporu pozemních vojsk se počítá s bojovým letounem MRCA, vyvíjeným ve spolupráci s Velkou Británií a Itálií. Tento letoun má od druhé poloviny sedmdesátých let postupně nahrazovat letouny F-104G a G-91. Vzhledem k vysokým cenám letounů MRCA, které během vývoje podstatně stouply, nelze počítat s tak velkým rozsahem nákupu, jak se původně předpokládalo (420 místo 800). Letouny F-104G budou zřejmě létat ještě v osmdesátých letech a budou nahrazovány zčásti i jinými letouny, lacinějšími než MRCA.

Významnou součástí modernizace letecké techniky je již zahájené přezbrojování řízených střel PERSHING novějšími, několikanásobně výkonnějšími typy téže zbraně.

Hlavními úkoly vojenského námořnictva NSR je chránit námořní křídla NSR, přispívat k ovládnutí baltických úžin, operovat v Baltickém moři a působit částečně i v Severním moři.

Výstavba se orientuje na menší plavidla vyzbrojená raketovými zbraněmi a na modernější ponorky a námořní letouny.

Východiskem současné zahraničně politické aktivity německého imperialismu, jehož mluvčím je dnes Brandtova západoněmecká vláda jsou úvahy o mocenské rovnováze v nynějším rozděleném světě. Tato vláda NSR měla odvahu odhodit některé ztrnulé a překonané představy, zrušila svou taktiku a hledá nové cesty k realizaci nezměnných imperialistických cílů

Vojenská politika Brandtova kabinetu navazuje na politiku předchozích vlád a plně zachovává principy, kterými se řídila výstavba ozbrojených sil NSR v posledních 15 letech. Svědčí o tom mimo jiné i ta skutečnost, že „Bílou knihu 1970“ přijala opozice bez námitek.

Západoněmeckým politickým a vojenským vůdcům jde hlavně o to, aby spolková armáda při co nejefektivnějším vynakládání finančních a materiálních prostředků, při maximálním hospodaření s kádry, při využití všech progresivních metod plánování a řízení stala se ještě účinnějším mocenským nástrojem.

Vojenské přípravy západního Německa pokračují tedy na začátku sedmdesátých let plných tempem a nemůžeme propadat iluzím, že tomu tak nebude i nadále. Pozitivní a nadějně prvky v západoněmecké zahraniční politice, které se projevily uzavřením smlouvy s SSSR a které se mohou projevit i ve vztazích k dalším socialistickým státům, vítáme. V žádném případě je však nesmíme přeceňovat a automaticky promítat do vojenské oblasti. Pro nás vojáky nadále platí — s maximální bdělostí sledovat vojenské přípravy západního Německa a ve spolupráci se spojenci Varšavské smlouvy zabezpečovat odpovídající protiopatření k obraně své vlasti a celého socialistického tábora.

**ZKUŠENOSTI**

---

**PRAXE**